

## ΠΕΡΙ ΑΙΘΙΟΠΙΑΣ.

Ἐκ τῆς Περιηγήσεως τοῦ Ἑλληνος Προξένου  
κ. Δ. Μητσάκη τὸ 1879.

(Συνέχεια. Ἰδὲ προηγ. ἀριθ.)

## ΒΙΟΣ.

Εὐκόλως συζευγνύονται καὶ διαζευγνύονται, διότι ὁ γάμος δὲν εἶναι παρ' αὐτοῖς οὔτε πολιτικὸν συνάλλαγμα οὔτε μυστήριον. Ὁ γάμος θεωρεῖται ἀπλῶς ἐορτὴ, καθ' ἣν προσκαλοῦνται οἱ φίλοι νὰ συνοδεύσωσιν ἐπὶ ἡμίονου τὴν νύμφην εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ γαμβροῦ, ὅστις, ἂν εὐπορῇ, σφάζει ἀγελάδαν ὅπως διασκεδάσωσιν ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας τρώγοντες, πίνοντες, χορεύοντες καὶ ᾄδοντες. Καὶ εἰ μὲν ἡ νύμφη ἔχει προῖκα, μετρεῖται, ὅταν δὲ διαζευχθῶσι πρέπει νὰ ἐπιστραφῇ. Διαζευγνύονται δὲ ἢ διὰ τῆς πολιτικῆς ἢ διὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς καὶ διὰ τοῦ πλέον φιλικοῦ τρόπου, καὶ τὴν ἐπιούσαν δύνανται νὰ συζήσωσι μετ' ἄλλων. Ἐὰν ἔχωσι τέκνα, ὁ πατὴρ τὰ ἀναγνωρίζει καὶ τὰ ἀφίνει εἰς τὴν μητέρα. Ἐὰν ὅμως οἱ οὕτω συζευχθέντες κοινωνήσωσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων ὁμοῦ, δηλ. κατὰ τὴν προσκομιδὴν, τότε ὁ γάμος αὐτῶν εἶναι νόμιμος καὶ ἀδιαιρέτος. Χωρίζονται μὲν ἀπὸ κοίτης καὶ τραπέζης καὶ δύνανται νὰ συζῶσι μετ' ἄλλων, ἀλλ' οὐχὶ νομίμως, μὴ δυνάμενοι μετὰ τοῦ νέου συζύγου νὰ μετελθῶσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων! Πάντες σχεδὸν οἱ τῶν ἀνωτέρων τάξεων κοινωνοῦσι τῶν ἀχράντων μυστηρίων!

Ὅταν γυνὴ τις τέκνη ἄρρεν, τὰ αἱματοφύρτα ἐνδύματα μεταφέρουσιν εἰς τὸν ποταμὸν γυναῖκες καὶ κοράσια διὰ νὰ τὰ πλύνωσιν, ᾄδουσαι κατὰ τὴν ἀθροδὸν καὶ ἄνοδον πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, ὅταν δὲ θῆλυ, σιωπηλῶς πλύνωσιν αὐτά.

Τοὺς νεκροὺς περιτυλίσσουσιν ἐν σινδόνῃ καὶ προσδένουσιν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ὡς οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι. Αἱ γυναῖκες μυρολογοῦσι παθητικώτατα ἐξυμνοῦσαι τὰς ἀρετὰς αὐτῶν. Τὰ μυρολόγια εἶναι ἀρμονικώτατα καὶ συγκινητικώτατα. Ἐγὼ ὡσάκις ἐτύγχανον εἰς ἐκφορὰς νεκρῶν, καίπερ μὴ ἐννοῶν τὰς θρηνηθῆσας, δὲν ἠδυνάμην ὅμως νὰ κρατήσω τὰ δάκρυα. Χορὸς ἐκ μουσικῶν Εὐρωπαϊῶν δὲν δύνανται ν' ἀποτελέσῃ τοιοῦτον ἀρμονικὸν ρυθμὸν· ψάλλουσι μὲ φωνὴν τοῦ στήθους καὶ οὐχὶ τῆς ῥινός. Ἐνῶ ὁ νεκρὸς μεταφέρεται ἐκ τῆς οἰκίας εἰς τὸν ναὸν ὅπου εἶναι καὶ τὸ νεκροταφεῖον ἐπτάκις σταματᾷ ἡ κηδεῖα. Ἐν τῷ ναῷ ψάλλεται ἡ νεκρώσιμος ἀκολουθία ὑπὸ τῶν ἱερέων, περὶ τὰς 50—100 δὲ γυναῖκες τῆς πόλεως ἢ τοῦ χωρίου παρακολουθοῦσι μυρολογοῦσαι· διαιροῦνται εἰς ὀψιφώνους καὶ μεσοφώνους. Εἰτα ἐξυμνοῦνται αἱ ἀρεταὶ παρὰ τινος ῥήτορος ἐκ τῶν παρακολουθούντων· αἱ ἀρε-

ταὶ δὲ τοῦ ἀποθιώσαντος εἶναι ὅτι οὐδέποτε ἐκ τοῦ οἴκου του ἔλειπε τὸ κρέας, τὸ βούτυρον, τὸ τέφ. ὁ ζῦθος, τὰ ἔγκαιρα (ἄρτος ἐκ τέφ.) ὅτι πάντοτε ἡ θύρα του ἦτο ἀνοικτὴ πρὸς πάντας, ὅτι ἦτο ἄριστος ἱππεὺς, λογιστὴς καὶ ἀνδρείος στρατιώτης· ἐκφωνεῖ δὲ θρηνῶν ὁ νεκρολόγος, «Ποῦ ἀφίνεις τὴν λόγχην σου, τὸ ἔιφος, τὴν ἡμίονον, τὴν ἀσπίδα καὶ τοὺς δούλους σου;» Ἐνταφιάζεται δ' ἐν τῇ περιβόλῃ τῆς ἐκκλησίας. Μετὰ τὸν ἐνταφιασμὸν ἐπιστρέφουσιν οἱ ἱερεῖς καὶ φίλοι εἰς τὴν οἰκίαν καὶ ἄρχονται τρώγοντες καὶ πίνοντες ἐπὶ ἡμέρας ὑπὲρ τῆς ψυχῆς τοῦ ἀποθιώσαντος! Τρεῖς δὲ ἡμέρας μετὰ τὴν θανήν, εἰτα δὲ καὶ μετὰ τὰς 40 ἐπαναλαμβάνονται τὰ αὐτὰ, ὡς παρ' ἡμῖν τὰ *τριήμερα* καὶ τὰ *σαράντα*. Μετὰ δὲ ἑξ μῆνας, τὰ *ἐξάμηνια*, τελοῦνται πάλιν περισσότερα, καὶ μετὰ ἔτος 8, τι ἀπέμεινεν ἐκ τῆς περιουσίας τοῦ ἀποθιώσαντος καταβροχθίζεται ὑπὸ τῶν ἱερέων καὶ Δεσφεράδων ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ μακαρίτου, καὶ ἀδιάφορον ἂν τὰ τέκνα του πένονται κατόπιν, διότι ἄλλως οἱ ἱερεῖς θὰ τὸν καταρασθῶσι καὶ δὲν θὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν παράδεισον!

Οἱ Αἰθίοπες εἶναι κατ' αὐτὰς τὰς ὁδοπορίας ἀνυπόδητοι. Μόνον αἱ γυναῖκες τῆς ἀνωτέρας τάξεως φέρουσι σανδάλια, ὅταν μεταβαίνωσιν εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἢ ὡς στολισμὸν, ὡσάκις τὰς ἐπισκέπτεται ξένος κατ' οἶκον· αἱ γυναῖκες ὑπερτεροῦσι τοὺς ἄνδρας εἰς τὰς ὁδοπορίας, ἂν καὶ εἶναι πεφορτωμένοι. Δὲν εἶναι τόσον καθαροὶ εἰς τὰ ἐνδύματά των καὶ τὸ σῶμά των, ἕνεκα τοῦ ἀενάως ῥέοντος ἐκ τῶν κεφαλῶν αὐτῶν βουτύρου, οὐδ' ἔχουσι σάπωνα πρὸς πλύσιν τῶν χειρῶν των.

Τί εἶναι κοχλιάριον καὶ περόνιον, ἄγνωστον ὅλως παρ' αὐτοῖς. Ποιοῦνται δὲ χρῆσιν ἰδίων μαχαίρων μετὰ θηκῶν πρὸς τομὴν τοῦ μπρόντο. Ὅτε μετέδῃν εἰς τὸ στρατόπεδον τοῦ αὐτοκράτορος, ἐν ἑκ τῶν περιεργότερων ἐπίπλων τῆς οἰκίας, τὴν ὅποιαν μοι παρεχώρησεν, ἦτο καὶ δερμάτινος θήκη περιέχουσα εἴκοσι μαχαίρας διὰ τὸ μπρόντο. Καθ' ὅλην τὴν ὁδοπορίαν μὲ οὐδέποτε ἀπόλεσα τι, οὐδὲ μοι ἐκλάπη τι, καίτοι ὑπῆρξαν ἡμέραι, κατὰ τὰς ὁποίας συνοδεύεμην ὑπὸ 30 0—400 στρατιωτῶν, καὶ εἶχον μετὰ τοῦ Γενναδίου περὶ τοὺς 20 ὑπηρέτας. Κατὰ τὴν ἐπιστροφὴν μου ὅμως ὅτε ἐπλησίαζα εἰς τὰ σύνορα καθ' ἑκάστην σχεδὸν ἔχانون ἐν μαχαίριον, ὥστε ὅταν ἐφθισα εἰς Μασσόβαν μοι ἔμειναν ἀπὸ ἑξ μόνον ἐν, καὶ τοῦτο διότι ἦτο τεθραυσμένον, ἐνῶ τὰ κοχλιάρια καὶ τὰ περόνια καὶ ἄλλα τοιαῦτα ἦσαν σῆα. Τρώγουσι μὲ τὰς χεῖρας ὡς οἱ Ὀθωμανοί.

(Ἀκολουθεῖ.)

—Κανεῖς δὲν εἶναι ἐλεύθερος, ὅστις δὲν ἐξουσιάζει τὸν ἑαυτὸν του.